

♦ ಹಾಗಾದರೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವುಗಳು ಯಾವುವು? ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ, ಈಗ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಯಾವ ಬಗೆಯದು?

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಶುಷ್ಕವಾದ ಕಾವ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಭೂಗೋಳ, ಕಾವ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಾಡು, ನುಡಿ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಜೈವಿಕವಾದ ಕಾವ್ಯ. ಇದೊಂದು ತರಹ ಸರ್ವಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಹೊಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಉಗಮ ಐದನೇ ಶತಮಾನ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಒಂದು ಉಪಮೆ ಗಮನಿಸಿ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಲಂಕಾರಿಕವಾದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದ ಆರಂಭಕಾಲದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳು, ಅಂದರೆ ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನ ನೋಡಿ. ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಆಯಾಮ ದಕ್ಕಿತ್ತು. ಅಂದರೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾ ಇರೋ ಜನಸಮುದಾಯ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಂದರೆ, ಸಮುದಾಯದ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಸಂವಹನದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಸನದ ಭಾಷೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ನಿದರ್ಶನ. 'ಸುರಚಾಪಂಬೋಲೆ...' ಎಂಬ ಸಾಲನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷಣಿಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಬದುಕು, ಇಲ್ಲಿಯ ಬದುಕು. ಈ ವರ್ಣನೆ ಗಮನಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಇದೆ, ತತ್ತ್ವವೂ ಇದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಏನಾಗಿದೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಭಾಷೆ, ಲಿಪಿ, ಭೂಗೋಳ, ರಾಜಾಧಿಪತ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಿವು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪ ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೆರೆಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಭಾಷಾ ಸಂವೇದನೆಯ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿತು. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಗೊಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಲ್ಲದ ಚಹರೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅನುವಾಗುವುದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಆತುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇರೋದಾದರೆ ಬಾ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇಡ. ಇದು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವಿದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೂಡ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಪದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡೇ ಅಲ್ಲವೆ. ತದ್ಭವ ಮತ್ತು ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಡೆದದ್ದು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಎನ್ನುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳಿರುವ ಶಬ್ದಗಳ ಏನೂಸವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನ ಸಂವೇದನೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇಸಿಯನ್ನೂ ಈತ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದೇಸಿಯ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಆತ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೇಳ್ತಾ ಇರೋದು ಆತ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಅಂತ. ಅನೇಕಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಅಂತ ವಾದಿಸಿದ್ದು. ಆದರೆ, ಇದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ಅವನು